

Van: BTW-INSTITUUT – Ilse van Noije LLB.

Datum: 1 december 2024

Onderwerp: De btw-vrijstelling voor medische handelingen

Inleiding

Medische handelingen die zijn gericht op de persoonlijke gezondheidskundige verzorging van de mens en worden verricht door een Wet BIG-beroepsbeoefenaar binnen zijn beroepsdeskundigheid zijn vrijgesteld van btw-heffing. De staatssecretaris heeft als gevolg van verschenen jurisprudentie in zijn besluit van 29 maart 2016¹ een ruimer toepassingskader voor de vrijstelling geschetst. Wet BIG-beroepsbeoefenaars kunnen de vrijstelling soms ook toepassen wanneer zij buiten hun deskundigheidsgebied handelen en ook niet-Wet BIG-beroepsbeoefenaars kunnen de vrijstelling in sommige gevallen toepassen.

Casus

Daan is fysiotherapeut en merkt dat veel van zijn oudere klanten problemen ervaren in hun motoriek en bang zijn om te vallen. Hij besluit valtrainingen in groepsverband te organiseren voor ouderen met een verhoogd risico op vallen. Bij de trainingen gaat hij in op het herkennen van valgevaarlijke situaties, het verminderen van valangst en het verbeteren van het activiteitsniveau en de balans van de ouderen. Daan staat bij de huisartsen in de buurt bekend als valpreventiespecialist en de huisartsen sturen ouderen die baat zullen hebben bij de training dan ook graag naar hem door. Daan doet vervolgens een uitgebreide intake, screening en meting bij de ouderen en vervolgens kunnen zij deelnemen aan de training.

Vraag

Is de valtraining een medische handeling waarop de btw-vrijstelling van toepassing is?

Mogelijke antwoorden

A	Ja, want de training is gericht op de gezondheidskundige verzorging van de mens.
B	Nee, want er is geen therapeutisch doel te onderkennen.

Juiste antwoord

De reikwijdte van de vrijstelling is beperkt tot diensten die bestaan in de gezondheidskundige verzorging van de mens. Van gezondheidskundige verzorging van de mens is sprake als het voornaamste doel van de (para)medische handeling is de bescherming, met inbegrip van instandhouding of herstel, van de gezondheid van de mens. Dat betekent dat in het algemeen voor de vrijstelling in aanmerking komen therapeutische handelingen die ten doel hebben een diagnose te stellen (bijvoorbeeld via het verrichten van psychologisch onderzoek door middel van een test door een GZ-psycholoog), te behandelen en, voor zover mogelijk, te genezen van ziekten.

¹ Besluit 29 maart 2016, nr. BLKB2016/433M, gewijzigd bij besluit van 19 april 2023, nr. 2023-8146.

Kennisvraag

Het Europese Hof van Justitie heeft de hiervoor opgesomde criteria die inhouden dat de gezondheidskundige verzorging van de mens een therapeutisch doel moet hebben in bepaalde opzichten genuanceerd. Zo is de vrijstelling ook van toepassing op therapeutische handelingen die worden verricht voor doeleinden van preventie ofwel in de gevallen waarin de patiënt nog geen ziekte blijkt te hebben.²

De dienst door een niet-Wet BIG-beroepsbeoefenaar kan ook gezondheidskundige verzorging van de mens zijn als deze dienst onderdeel is van een medische behandeling die in zijn geheel gezien een therapeutisch doel heeft en deze dienst naar zijn aard een wezenlijk, inherent en onafscheidbaar deel uitmaakt van de medische behandeling waarvan de ene fase niet kan slagen zonder de andere.³

De Kennisgroep van de Belastingdienst heeft een standpunt gepubliceerd over de vraag of de medische vrijstelling van toepassing is op diensten met betrekking tot valpreventie door een fysiotherapeut. Zij is van mening dat er geen therapeutisch doel te onderkennen is. Een preventief doel kan als therapeutisch worden opgevat wanneer daarmee een ziekte, een letsel of een gezondheidsprobleem wordt afgewend, tegengegaan of voorkomen of een latent of in de kiem aanwezige ziekte wordt opgespoord.⁴ Alleen een onzeker verband met een ziekte, zonder concreet risico van aantasting van de gezondheid, is onvoldoende.⁵

De Kennisgroep geeft aan dat in het geval van valpreventie slechts sprake is van een algemeen preventief doel, zonder concreet risico van aantasting van de gezondheid. Dat dit preventieve doel in beginsel gezondheidsgerelateerd is, is niet voldoende om te spreken van een therapeutisch doel.

Het goede antwoord is **B**. Een kennisgroepstandpunt is een vorm van beleid die in Nederland wordt gevolgd. Dit betekent niet per definitie dat een kennisgroepstandpunt in overeenstemming is met het Unierecht. In dit geval is het kennisgroepstandpunt onderbouwd met jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie.

Kennisvraag:	Btw
Onderwerp:	De btw-vrijstelling voor medische handelingen
Auteur:	BTW-INSTITUUT – Ilse van Noije LLB. (ilsevannoije@btwinstituut.nl / 078-622 54 52)
Datum:	1 december 2024

² HvJ, 20 november 2003, nr. C-307/01 (Peter d'Ambrumenil).

³ HvJ 18 november 2010, C-156/09 (Verigen).

⁴ HvJ 10 juni 2010, C-262/08 (CopyGene A/S).

⁵ HvJ 4 maart 2021, C-581/19 (Frenetikexito – Unipessoal Lda).